

De zomer daarna, toen de geest van Pascual Freire nog rond-
waarde in onze gesprekken, maar nooit als Torito in de buurt
was omdat we hem de herinnering aan die nachtmerrie moes-
ten besparen, leerde ik Fabian Schmidt-Engler kennen, de
jongste telg van een talrijke familie Duitse emigranten, die
met niets waren gekomen en in een paar decennia hard wer-
ken waren veranderd in welvarende burgers, dankzij hun
toekomstvisie en het land en de leningen die de regering hun
had verstrekt. Fabians vader was de eigenaar van het beste
melkveebedrijf in de streek, en zijn moeder en zusters dreven
een charmant hotel aan de oever van het meer, op vier kilo-
meter van Nahuel, populair bij de toeristen die er van de
andere kant van de wereld naartoe kwamen om te vissen.

Op zijn drieëntwintigste was Fabian net klaar met zijn
studie veeartsenijkunde en hij bood overal zijn diensten aan
om de praktijkervaring op te doen die hij nodig had voor zijn
diploma. Hij arriveerde te paard bij de Rivas', met een aantal
leren tassen aan zijn zadel, in ontdekkingsreizigerstenuet met
een broek met dertig zakken, met brillantinehaar en dat
voorkomen van verdoolde buitenlander dat hij altijd zou
blijven houden. Hij was in dit land geboren, maar was zo
saai en formeel, zo koppig en stipt, dat het was alsof hij nog
maar net van heel ver weg was aangekomen.

Ik kwam net het huis uit, in mijn zondagse kleren, want

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

ik stond op het punt om met oom Bruno in de bestelwagen naar het station van Nahuel te gaan. Die dag kwam mijn broer aan uit Sacramento, waar hij inmiddels al een kantoor had met Marko Kusanovic. Het was de eerste zomer dat ik niet met Abel en Lucinda op stap was om les te geven omdat ik me erop voorbereidde dat najaar naar de stad te verhuizen. Toen ik die als geograaf geklede jongeman zag, hield ik hem voor een van de vreemdelingen die een paar dagen eerder waren komen opdagen voor iets heel nieuws: het observeren van vogels. Niemand geloofde ze, want het idee dat je urenlang bewegingloos met een verrekijker de lucht zat af te turen om een glimp op te vangen van een roodkopgier en die vervolgens bij te schrijven in een boekje, was totaal onbegrijpelijk. Misschien waren ze wel het terrein aan het verkennen om zo'n handeltje op te zetten dat alleen in gringo's kon opkomen, hadden de burens geopperd.

'Hier zijn geen zeldzame vogels,' begroette ik hem.

'Hebben jullie... koeien?' stotterde de zojuist aangekomene.

'Twee, Clotilde en Leonor, maar die zijn niet te koop.'

'Ik ben dierenarts. Fabian Schmidt-Engler...' zei hij, terwijl hij afsteeg, in een verse koeienvlaai stapte en zijn laarzen besmeurde.

'Hier is niemand ziek.'

'Maar het zou toch kunnen,' opperde hij, met knalrode oren.

'Oom Bruno en tante Pía genezen de beesten, en als er iets heel ernstigs aan de hand is, roepen we Yaima erbij.'

'Goed, als jullie me nodig hebben kun je me vinden in Hotel Bavaria.'

'Aha! Je bent er een van die Schmidts, die van het hotel.'

'Ja. We hebben daar telefoon.'

'Wij niet, maar er is er een in Nahuel.'

'Gratis... De behandeling is gratis...'

‘Waarom?’

‘Ik ben praktijkervaring aan het opdoen.’

‘Ik betwijfel of oom Bruno je praktijkervaring laat opdoen met Clotilde of Leonor.’

Dat hield Fabian niet tegen; hij kwam de volgende dag terug, op theetijd, met een perzikkuchen die was gebakken in het hotel. Gekweld door een plotselinge verliefdheid had hij die nacht geen oog dichtgedaan, zoals ik later te horen kreeg, en hij had zich over zijn atavistische voorzichtigheid heen gezet, de kuchen uit de keuken ontvreemd en veertig minuten gegaloppeerd in de hoop mij terug te zien. Hij werd opgewacht door de complete kleine Del Valle-clan plus oom Bruno en Torito; niemand verloor de opdringerige veearts uit het oog, in de vrees dat hij met de bedoeling was gekomen om mij te verleiden. Slechtgehumeurd serveerde Facunda de thee.

‘Het is niet de bedoeling dat je hier eten mee naartoe brengt, jongeman, we hebben meer dan genoeg,’ mopperde ze toen ze de kuchen zag.

Fabian bezat de discipline en de vasthoudendheid die zijn familie rijk had gemaakt. Hij had zich voorgenomen mij te veroveren en was daar op geen enkele manier van af te brengen. Zelfs het aanvankelijke openlijke wantrouwen van oom Bruno of Facunda’s gemopper kon hem niet afschrikken, en hij deinsde ook niet terug voor mijn onverschilligheid. Ik gaf me pas veel later rekenschap van zijn liefdesdelirium en behandelde hem alsof hij een ver, weinig interessant familielid was. Hij bezocht ons de twee zomermaanden elke dag, met de nederigheid van een smekeling, en weerstond heldhaftig ontelbaar veel kopjes thee, terwijl hij de loftrompet stak over Facunda’s taarten en cakejes – hij beging niet nogmaals de fout om met een kuchen te verschijnen – en mijn moeder en mijn tantes vermaakte met eindeloze spelletjes kaart, terwijl

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

ik met een boek naar mijn Pajarera wegglipte om in alle rust te lezen. Hij was zo onbestemd en saai dat hij onmiddellijk vertrouwen inboezemde.

Toen hij zich eenmaal op zijn gemak voelde, overwon Fabian die aarzelende manier van praten die me irriteerde, maar hij was geen spraakzaam type, en in tegenstelling tot alle andere mannen die ik in mijn leven heb gekend, gaf hij liever niet zijn mening als hij ergens weinig van afwist. Die voorzichtigheid, die je kon uitleggen als onwetendheid, bellette hem niet ongebruikelijk succesvol te zijn in zijn prijzenswaardige beroep van dierenarts, maar dat vertel ik je later, als ik het niet vergeet. Oom Bruno, die andere jongens zo bot de deur had gewezen, raakte er uiteindelijk aan gewend hem te zien komen en gaan. En toen hij hem op een dag toestond aanwezig te zijn bij de geboorte van het kalf van Clotilde, wisten we dat de jongen volledig was geaccepteerd.

Zijn gezelschap verlichtte de verveling van mijn familieleden, die door hun isolement maar weinig gespreksonderwerpen hadden. Ze hadden het altijd over hetzelfde: over het land, de burens, het eten, over ziektes en remedies. Alleen als miss Taylor en Teresa op bezoek kwamen, was het gezelschap geanimeerder. De nieuwsberichten op de radio leken ons van een andere planeet te komen, ze hadden niets met ons te maken. Fabian droeg maar weinig bij aan het gebabbel, maar zijn bereidheid tot luisteren inspireerde de anderen, en zo kreeg ik zaken uit ons verleden te horen waar ik geen idee van had. Mijn tantes vertelden hem bijvoorbeeld over de aardbeving in het geboortjaar van José Antonio, over de pandemie toen ik werd geboren, en over de rampen die hadden plaatsgevonden toen mijn vier andere broers werden geboren. Ik denk zelf niet dat het voortekenen van het lot waren, zoals mijn tantes dachten, maar omdat er in dit land nu eenmaal altijd rampen plaatsvinden, kost het geen moeite om die te relateren aan wat voor gebeurtenis dan ook in

het leven, van geboorte tot dood. Ik ontdekte ook dat mijn oma Nívea, de moeder van mijn vader, was onthoofd bij een ijzingwekkend auto-ongeluk, en dat haar hoofd verloren was geraakt in een weiland, verder bestond er een tante die met geesten kon spreken, en was er een hond geweest die maar groeide en groeide, tot hij zo groot was als een dromedaris.

Kortom, mijn familie van vaderskant bleek veel origineler dan ik had verwacht, ik vond het jammer dat ik geen contact meer met hen had. Zij zijn jouw voorouders, Camilo, het zou goed voor je zijn meer over hen te weten te komen, sommige eigenschappen zijn erfelijk. Natuurlijk hadden ze het nooit over mijn vader, of over de redenen waarom we verwijderd waren geraakt van die familieleden en in ballingschap waren gegaan op Santa Clara. De jongeman vroeg er niet naar.

Fabian was niet in staat zijn heftige gevoelens te verbergen, en iedereen had het door, behalve ik. Toen ze merkten wat er aan de hand was met de jongste van de familie, deden zijn zussen navraag naar de Rivas', bescheiden mensen die echter hoog in aanzien stonden in de streek, en naar de Del Valles, in de hoofdstad een aristocratische naam, maar het moest een verarmde tak zijn, anders was het niet verklaarbaar dat we als armoedzaaiers leefden op het erf van de Rivas'. Als ze al weet hadden van het schandaal van Arsenio del Valle, dan brachten ze dat niet met mij in verband. Ik veronderstel dat ze de situatie in de schoot van de familie hadden besproken en concludeerden dat er niets anders opzat dan het door Fabian uitverkoren meisje maar eens te bekijken. Kort voor mijn vertrek naar Sacramento ontvingen mijn moeder, mijn tantes en ik een uitnodiging om te komen lunchen in Hotel Bavaria. Bruno bracht ons met de bestelwagen, die de oude muilezelkar had vervangen.

We werden ontvangen door het eskadron vrouwen van de Schmidt-Englers in volle formatie: de moeder, de zussen en

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

schoonzussen, plus een troep kinderen in verschillende leeftijden, allemaal even blond en keurig als Fabian, zuivere ariërs. Het hotel was toen, en is dat nu nog, een simpele constructie van sequoiahout in Scandinavische stijl en met enorme ramen, op een glooiende heuvel naast het meer, met een spectaculair uitzicht op de besneeuwde vulkaan, die op dat tijdstip fonkelde als een vuurtoren tegen een wolkeloze hemel. De tuin, aangelegd in terrassen die naar beneden liepen tot aan de smalle strook strand langs het water, was een orgie van bloemen, doorkruist met smalle paden waar enkele gasten wandelden.

Ze hadden een lange tafel neergezet op een van de terrassen, ver van het rumoer van de eetzaal, met een wit tafellaken en rozen in glazen kannen tussen de schalen met salades en vleeswaren. Later zeiden mijn tantes dat ze niet meer van zo'n verfijning hadden genoten sinds de tijden van het grote huis met de camelia's, voordat de rampzalige teloorgang van mijn vader zich had ingezet.

Ik denk dat ik een goede indruk maakte op die vrouwen, met mijn vlecht, mijn kinderlijke jurk en mijn jongedamesmanieren, ook al was ik niet arisch en ondanks mijn slecht gemaskeerde armoede. Als ik met Fabian trouwde, zou ik economisch niets bijdragen, en ook nog eens als een vlek tegen hen afsteken. Ongetwijfeld dachten ze dat, maar ze hielden het voor zich, want ze waren te beschaafd om dergelijke bezwaren hardop te uiten. Vroeg of laat was de vermenigving met mensen van hun adoptieland nu eenmaal onontkoombaar, al was het jammer dat het uitgerekend hun familie moest overkomen. Dit is geen vooroordeel van mijn kant, Camilo, want in die tijd leefden sommige buitenlandse kolonisten nog in gesloten gemeenschappen. Er was een half dozijn fantastische huwbare Duitse meisjes van gegoede familie, die beter bij Fabian hadden gepast. Verder was hij te jong om te trouwen, had hij zijn diploma nog niet en kon hij

niet in zijn levensonderhoud voorzien, aangezien hij weigerde voor zijn vader te werken.

Toen hij vaststelde dat ik niet meteen volledig was afgewezen door zijn familieleden, besloot Fabian in actie te komen voordat zij van mening veranderden en ik naar Sacramento vertrok. Hij nam me de volgende dag apart toen de tantes even niet opletten en kondigde me bevend aan dat hij me alleen moest spreken. Ik nam hem mee naar La Pajarera, het toevluchtsoord waar maar heel zelden iemand anders dan ikzelf een voet zette. Op de deur hing een op een stuk hout geverfde waarschuwing die de toegang verbood aan ‘personen van beide geslachten’. Het licht van de namiddag viel naar binnen, waar het nog geurde naar pijnbomenhout. Het meubilair bestond uit een dikke plank met ijzeren poten die dienstdeed als tafel, rekken met boeken, een hutkoffer en een haveloze bank, die ik hem wees terwijl ik mezelf installeerde in de enige stoel.

‘Je weet... wat ik je ga... ga... ga... zeggen, hè?’ stotterde Fabian moeizaam, frummelend met een van de drie zakdoeken die hij altijd in een van zijn talrijke zakken droeg.

‘Nou, nee, hoe zou ik dat moeten weten.’

‘Alsjeblieft, trouw met me,’ gooide hij er in een keer uit, haast schreeuwend.

‘Trouwen? Ik ben nog niet eens negentien, Fabian. Waarom zou ik trouwen?’

‘Het hoeft niet... nu meteen, we ku... ku... kunnen wachten... Ik ben binnenkort klaar met mijn studie.’

Mijn tantes en oom Bruno hadden zich meer dan eens vrolijk gemaakt om de dagelijkse bezoeken van de vecarts, dat had me toch op het idee moeten brengen dat hij geïnteresseerd in mij was, er was verder niemand op Santa Clara op wie die jongen gevallen kon zijn, maar zijn liefdesverklaring verraste me. Ik was op hem gesteld geraakt, al vond ik zijn constante aanwezigheid storend. Als hij een middag niet

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

kwam opdagen op de gebruikelijke tijd, begon ik met een zekere onrust naar de pendule te kijken.

Het eerste wat ik voelde toen hij het met me over trouwen had, was een zekere angst voor de mogelijkheid deel uit te gaan maken van de Duitse kolonie, waar ik me als een kale eend tussen de zwanen zou voelen. Trouwen met Fabian was een belachelijk idee, maar toen ik hem daar zag, tegenover mij, zo bedremmeld, zwalkend op de snelstromende beek van zijn eerste liefde, had ik het hart niet om hem botweg af te wijzen.

‘Neem me niet kwalijk, maar ik kan je nu geen antwoord geven, ik moet erover nadenken. Laten we een tijdje wachten en elkaar intussen beter leren kennen, lijkt je dat wat?’

Fabian zoog een teug lucht naar binnen, hield daarna meer dan een minuut zijn adem in en veegde zijn voorhoofd droog met zijn zakdoek, zo opgelucht dat zijn ogen volschoten. Ik was bang dat hij in huilen zou uitbarsten, deed een paar stappen in zijn richting en maakte aanstalten hem een kus op zijn wang te geven, maar hij trok me vastberaden naar zich toe en zoende me vol op mijn mond. Ik deinsde achteruit, geschrokken door de wanhopige reactie van die ogenschijnlijk zo beheerste, voorzichtige man, maar hij liet me niet los en bleef me kussen tot ik ontspande in zijn armen en ik hem op mijn beurt kustte, om die zojuist ontdekte intimiteit te onderzoeken.

Het is moeilijk de tegenstrijdige gevoelens die me op dat moment verscheurden te beschrijven, Camilo, want met de jaren verdwijnt het dwingende karakter van de begeerte en wordt dit soort herinneringen absurd, als een psychotische crisis die iemand anders is overkomen. Ik veronderstel dat ik het ontwaken voelde van mijn seksualiteit, genot, opwinding en nieuwsgierigheid, vermengd met de angst te veel te beloven en niet meer terug te kunnen, maar inmiddels ben ik nergens meer zeker van op het gebied van seks. Ik ben vergeten hoe het was.

Ik vertelde niemand wat er was gebeurd, maar iedereen raadde het, zelfs Torito in al zijn onschuld, omdat de kwaliteit van de lucht veranderde als Fabian en ik samen waren. We grepen elk voorwendsel aan om naar La Pajarera te verdwijnen, gedreven door een orkaan van verwachtingen die we onmogelijk konden verbergen. De liefkozingen gingen steeds verder, zoals te verwachten was, maar hij had vastomlijnde ideeën over wat was toegestaan voor het huwelijk en niets deed hem wankelen, noch zijn brandende liefde, noch mijn grote inschikkelijkheid. Ondanks het risico zwanger te worden en de strenge opvoeding die ik had ontvangen, kwam ik in opstand tegen Fabians schijnheiligheid, en als hij het had goedgevonden, zouden we de liefde naakt bedreven hebben, in plaats van die uitputtende schermutselingen, verstrikt in onze kleren. Je moet weten, Camilo, dat in die tijd meisjes uit mijn sociale milieu niet geacht werden naar bed te gaan met hun verloofde of met wie dan ook voordat ze trouwden. Ik ben er zeker van dat velen het wel deden, maar dat zouden ze zelfs onder marteling niet hebben toegegeven. De anticonceptiepil was nog niet uitgevonden.

Die dagen dat we elkaar konden zien voordat ik vertrok, toen we elkaar wederzijds ontdekten in mijn hut, weggekropen in de stal of in het maisveld, sterkten Fabian in zijn vaste voornemen voor altijd van mij te houden, zoals hij wel duizend keer herhaalde in zijn brieven. In mij wekte het de kalme overtuiging dat ik ooit met hem zou trouwen, omdat het nu eenmaal de natuurlijke bestemming was van iedere vrouw om echtgenote en moeder te worden.

‘Fabian is een goede jongen, fatsoenlijk, ijverig en open, heel gehecht aan zijn familie, zoals dat hoort, en veearts is een respectabel beroep,’ zei tante Pilar.

‘Die jongen is een van die trouwe zielen wier lot het is één grote liefde te beleven,’ voegde tante Pía eraan toe, de onverbeterlijke romanticus.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

‘Hij is ontzettend saai, tantes. Hij is zo voorspelbaar dat je kunt weten hoe hij over tien, twintig of vijftig jaar is,’ voerde ik aan.

‘Liever een saaie echtgenoot dan een losbol.’

Wat wisten die twee oude vrijsters van liefde en huwelijk? Ik hield van het seksuele spel met Fabian, al liet het me vol verlangen en boos achter, maar ik voelde me lichamelijk en gevoelsmatig weinig aangetrokken tot die lange, magere man, met zijn stijve houding, zijn plechtstatige manieren en zijn puriteinse moraal. Hij zou vast en zeker een geweldige echtgenoot worden, maar ik voelde niet de minste haast om te trouwen. Ik wilde nog even wat van de vrijheid genieten voordat ik opteerde voor een bedaard leven aan zijn zijde, kinderen opvoedend in de rotsvaste veiligheid van zijn clan. Ik stelde me die toekomst voor als een kalme vlakte waar niets ongebruikelijks kon gebeuren, zonder kruispunten, ontmoetingen of avonturen, een rechte weg naar de dood.